

MIGRÁCIÓS KÖRKÉP

EURÓPA

(1) Lengyelország beidézt egy fehérorosz diplomatát

A lengyel külügyminisztérium bekérte egy fehérorosz diplomatát az ország határán történt „behatolás” miatt. Lengyelország azt állítja, hogy „felfegyverzett, azonosítatlan egyenruhások” lépték át a határt Fehéroroszország irányából egy héttel ezelőtt (hétfő este). A külügyminisztérium „provokációnak” minősítette az esetet, és bekérte Alekszandr Csesznovszkij fehérorosz ügyvivőt. Lengyelország jelentős migrációs nyomással néz szembe a Fehéroroszországgal közös határszakaszán, amely nyomán jelentősen megromlott a viszony a két ország között. Stanislaw Zaryn, a lengyel biztonsági szolgálatok szóvivője szerint ez az incidens az „eddig legveszélyesebb és legsúlyosabb”.

[Euronews]

(2) Jelentős változások a litvániai illegális migráció kezelésében

Litvánia megépítette az első kerítésszakaszt a Fehéroroszországgal közös határán, hogy hatékonyabban léphessen fel az illegális bevándorlással szemben. Az Európai Unió vádja szerint Fehéroroszország arra bátorítja a migránsokat, hogy Litvániába, Lettországba és Lengyelországba folytassák útjukat. Válaszként eddig mind a három uniós ország szögesdrót-akadályt létesítéséről döntött a Fehéroroszországgal közös határszakaszán. A múlt héten Litvánia megkezdte, majd ezen a héten át is adta az első acélkerítés-szakaszt, amely 3,4 méter magas és 0,6 méter vastagságú szögesdróttal egészül ki. Mindeközben Vilnius korlátozta az ún. visszaszorítási (*pushback*) szabályok alkalmazását, így a belsőbb régiókban feltartóztatott irreguláris bevándorlókat immár nem küldik vissza automatikusan Fehéroroszországba, hanem őrizetbe veszik őket és eljárás indul ellenük.

[Euronews és The Baltic Times]

(3) A lengyel elnök aláírta a fal megépítésére vonatkozó törvényt

November 2-án Andrzej Duda államfő aláírta az október 29-i törvényt az Fehéroroszországgal közös államhatár menti kerítés megépítéséről. Korábban a lengyel parlament mindkét háza támogatásáról biztosította a törvénytervezetet. Az új különleges törvény több mint 1,6 milliárd zloty értékben támogatja a kerítés megépítését, mely videómegfigyelővel és mozgásérzékelő rendszerrel is ellátásra kerül. A projektet a Lengyel Határőrség valósítja meg.

[Ukrinform]

(4) Egységes migrációs koncepciót fogadott el Oroszország és Fehéroroszország

Az Államunió (Oroszország és Fehéroroszország integrációs szövetsége) Legfelsőbb Államtanácsának november 4-i ülésén közös migrációs koncepciót fogadott el Moszkva és Minszk. A dokumentum meghatározza a belügyminisztériumok, az állambiztonsági szervek, a határőrizeti szolgálatok és a külpolitikai migrációs osztályok tevékenységi területeit, figyelembe véve a migrációs áramlatok növekedésének új realitásait. *„A dokumentum aktualitását a Fehéroroszország és az Európai Unió határán a közelmúltban történt fejlemények is bizonyítják, amelyekre a két ország higgadtással és professzionáliszmussal válaszol”* – nyilatkozta Dmitrij Mezenecv, az Államunió államtitkára.

[Belta]

(5) További migránsok érkezésére számítanak Németországban

Michael Stuebgen brandenburgi tartományi belügyminiszter szerint azok a migránsok, akik Fehéroroszországon keresztül elérték a balti államokat vagy Lengyelországot, hamarosan tovább indulnak majd Németországba. Az adatok szerint 2021 során összesen 6 600 migráns érkezett Fehéroroszország irányából az ország területére, legutóbb egyetlen hét alatt 597-en. A német kormányzat szankciókkal kívánna eltántorítani a közel-keleti migránsok szállításában részt vevő légitársaságokat.

[InfoMigrants]

(6) Veszélyes hely a tálibok által vezetett Afganisztán a német külügy szerint

A német külügyminisztérium legújabb jelentése szerint Afganisztán biztonsági helyzete drámain romlott a tálib uralom alatt. A dokumentum szerint a hideg téli hónapok és az ezekkel jelentkező szociális problémák jelentős kihívások elé állítják a lakosságot. A német Szövetségi Migrációs és Menekültügyi Hivatal (BAMF)

szóvivője szerint jelenleg az Afganisztánnal kapcsolatos migrációs iránymutatásra várnak az Európai Unió szerveitől.

[InfoMigrants]

(7) Nem köthetett ki a német NGO-hajó

Több mentőakció során összesen 800 migránst mentett ki a Földközi tengerből a német Sea-Eye NGO hajója, ám jelenleg se Olaszország, sem pedig Málta nem fogadja a kikötőiben. Az NGO jelentése szerint a hajón tartózkodó migránsok fele kiskorú, valamint több terhes nő is van a fedélzeten. A nyílt tengeren várakozó hajóra a szintén német Mission Lifeline NGO szállított ellátmányt. Németországban 200 település jelezte, hogy készek migránsokat átvenni a hajóról.

[AP News és AP News]

(8) Szervezett embercsempészcsoporthat tartóztattak le

Az EUROPOL sajtóközleménye szerint egy több állam részvételével végrehajtott akció során letartóztattak egy embercsempész bandát, amely a balkáni útvonalon jutott be illegálisan migránsokat az Európai Unió területére. A spanyol rendőrség által vezetett akcióban 17 személyt tartóztattak le, többségében pakisztáni, spanyol, kolumbiai és román állampolgárokat. A közlemény szerint a bosnyák menekülttáborokban toborzott migránsokat személyautók és furgonok segítségével juttatták be az EU területére.

[Schengen Visa Info]

(9) Bulgária katonákat küld a határára a migrációs nyomás miatt

A bolgár védelmi minisztérium bejelentése szerint 350 katonát és 40 járművet vezényelnek az ország déli, Törökországgal közös határára a megnövekedett migrációs nyomás miatt, ahol a török egységekkel közös őrzéssel és a határt védő drótkerítés kijavításával járulnak hozzá a 259 km-es határszakasz védelméhez.

[AP News]

(10) Sikasztási vádak egy korábbi svédországi szomáli képviselő ellen

Abdirizak Waberit, a svéd Mérsékelt Párt korábbi parlamenti képviselőjét a hatóságok, hogy az általa vezetett muszlim iskola vagyonából több millió svéd koronányi összeget (összesen mintegy másfél millió dollárt) utalt át szomáliai pártja finanszírozására Afrika szarvára. A politikus tagadja a vádat.

[Hiiraan]

(11) Továbbra sem csökken a migrációs nyomán a török határoknál

A török hatóságok két nap alatt 163 irreguláris migránst tartóztattak fel Kelet-Törökországban, valamint 258, Görögország által – a török fél szerint – illegálisan visszatoloncolt menedékkérőt mentettek ki az Égei-tengerből.

[Daily Sabah]

(12) Iraki aktivista GPS segítségével mutatja az utat a migránsok számára Lengyelország határain

Az "Egyesült Mentőcsoport" Facebook-oldala hetente több tucat üzenetet kap a Fehéroroszország és a szomszédos államok, például Lengyelország és Litvánia határain rekedt migránsoktól. Ihab Al-Rawi, az oldal üzemeltetője, hogy segítse az erdőben rekedt bevándorlókat, elküldi tartózkodási helyük koordinátáit a közelükben állomásozó humanitárius szervezeteknek, amelyek igyekeznek segíteni az érintetteknek.

[France24 Arabic]

AFRIKA

(13) Újabb szélsőséges támadás Nigerben

Dzsihádisták felkelők ezúttal egy helyi milícián ütöttek rajta Nigerben, amelynek 69 tagja vesztette életét az akcióban, köztük az egyik közeli város polgármestere. A nigeri települések önvédelmi egységek szervezésével igyekeznek növelni biztonságukat, de ezek harci tapasztalatai általában elmaradnak ellenfeleikétől.

[AP News]

(14) Nincs megoldás Szudánban

Miközben elkötelezettségét hirdeti a 2023-as választások megtartására, az október végi puccs után a hadsereg továbbra is szilárdan kezében tartja a hatalmat Szudánban, és nem mutat hajlandóságot arra, hogy visszaengedje a civil vezetést a kormányzásba. Emiatt a civil csoportok, amelyek tiltakozása nagyban hozzájárult Omar al-Basír elnök 2019 áprilisi bukásához, ismét szervezkedni kezdtek, követelve a civil kormányzás visszaállítását és a jogsértésekkel vádolt Gyorsreagálású Támogató Erők (RSF) feloszlását. Félő, hogy Etiópia mellett Kelet-Afrika másik regionális hatalma, Szudán is káoszba süllyed.

[Hiiraan]

(15) Eszkalálódik az etióp válság

A tigrinya felkelők csapatai egyre közelebb jutnak az etióp fővároshoz. Ennek eredményeképp a kormány szükségállapotot hirdetett és általános mozgósítást rendelt el. Több kormány – az Egyesült Államok, Belgium, Törökország – is azonnali tűzszünetre szólította fel a feleket. Becslések szerint már 7 millió ember szorul humanitárius támogatásra az országban, és közülük százezrek éheznek.

[Hiiraan]

KÖZEL-KELET ÉS ÉSZAK-AFRIKA

(16) Nő a polgári áldozatok száma Jemenben

Az elmúlt hónapban több mint 100 civil vesztette életét vagy sebesült meg a jemeni Marib tartományban a fokozódó harcokban. A lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek táboraiért felelős hatóságok elmondása alapján az elmúlt napokban csaknem 15 ezer ember menekült el a táborokból.

[UNHCR]

(17) Egyre többen indulnának el Ciprus felé Libanonból

Az ENSZ menekültügyi szervezete szerint 2020 januárja és 2021 júniusa között 1 162 ember, többségben szíriai menekült, kisebb számban pedig libanoni állampolgár és palesztin menekült próbált hajóval illegálisan eljutni Ciprusra Libanonból. Ez 2019-hez képest több mint négyszeres növekedést jelent. A próbálkozóknak csupán harmada ért célba, a többieket a libanoni, illetve a ciprusi parti őrség visszafordította. A ciprusi kormányok 1999-től kezelik súlyos kihívásként a Libanonból kiinduló illegális migrációt. A csónakok száma az elmúlt években nőtt meg, a libanoni és ciprusi kormányok 2020 októberében tanácskoztak a probléma megoldásáról. Azóta a két ország parti őrsége kiemelt figyelmet fordít a migráció ellenőrzésére és a hajók visszafordítására. A ciprusi kormány helyzetét nehezíti, hogy az illegális bevándorlók nagy része szárazföldön, a Törökország által ellenőrzött Észak-Ciprus felől érkezik.

[IEMed]

(18) „Egyik pokolból a másikba menekülünk, a tenger és a sivatag közé”

Egyre gyakrabban tartóztatja fel a tunéziai haditengerészeti gárda a szomszédos Líbiából induló migránshajókat, melyek célja, hogy megpróbálják elérni az olaszországi Lampedusa vagy Málta szigetét. A tunéziai Zarzis környékén már napi szinten bukkannak fel bevándorlókkal teli hajók a horizonton, melyek egy részét a parti őrség feltartóztatja. Emiatt a bevándorlók egyre gyakrabban jelennek meg a városokban és zsúfolt táborokban rendezkednek be, ami rövid időn belül humanitárius krízishez vezethet. A migránsok csalódottságáról árulkodik, ahogy a riportban egyikük fogalmaz: „egyik pokolból a másikba menekülünk, a tenger és a sivatag közé”.

[InfoMigrants]

(19) A líbiai parti őrség 80 afrikai illegális bevándorlót mentett ki

A líbiai parti őrség 80 afrikai nemzetiségű illegális bevándorlót mentett ki a Földközi-tengerből, akik egy fahajón utaztak Európa partjai felé. A líbiai hírügynökség közölte, hogy a hatóságok megteszik a szükséges jogi intézkedéseket az ügyben. Említésre méltó, hogy a megelőző 24 órában a tunéziai nemzeti gárda egységei 6 tengeri határátlépést akadályoztak meg, és 125 illegális bevándorlót sikerült megmenteniük a vízbe fulladástól. A tunéziai belügyminisztérium elmondta, hogy a migránsok között 112 olyan személy van, akik különböző afrikai országok állampolgárai, és az ügyészség engedélyezte a szükséges intézkedések megtételét velük szemben.

[Yawm7]

NEMZETKÖZI SZERVEZETEK

(20) NGO-k: meg kell állítani a törökországi türkmén bevándorlók elleni jogsértéseket

Nem kormányzati szervek egységes nyilatkozatát tette közzé november 2-án a Human Rights Watch, melyben mély aggodalmukat fejezték ki a törökországi türkmén politikai menekültek helyzete miatt, és a jogaik, illetve szabadságuk biztosítására szólították fel Ankarát. Az elmúlt hetekben a törökországi türkmén közösség több tagját is érték fenyegetések a török állam részéről, illetve bejelentették, hogy több politikai menekültet is vissza kívánnak szolgáltatni Türkmenisztánnak. Törökország egyike azon kevés országnak, ahová a türkmén állampolgárok vízum nélkül utazhatnak, és ahol évente megújíthatják tartózkodási engedélyüket. Nemrég azonban Türkmenisztán helyi konzulátusa a türkmén törvényeket és a nemzetközi megállapodásokat megsértve megtagadta, hogy bizonyos állampolgáraik megújíthassák útlevelüket, arra kényszerítve őket, hogy hazatérjenek. Az autokrata türkmén államban ezek a személyek várhatóan súlyos szankciók, akár börtönbüntetés elé is nézhetnek, amennyiben a török állam nem lép közbe, ami mindeddig nem történt meg.

[Human Rights Watch]

(21) IOM: Lengyelország az ukrán kivándorlók legfőbb célországa

Lengyelország vált az ukrán kivándorlók legfőbb célországává a Nemzetközi Migrációs Szervezet (IOM) jelentése szerint. Az adatot a *Migration in Ukraine: Figures and Facts* c. jelentésükben tették közzé. Lengyelország évek óta a legnépszerűbb kivándorlási úticélja az ukrán munkavállalóknak, aminek eredményeképp ma körülbelül 1,5 millió ukrán él a közép-európai állam területén.

[Kyiv Post]

AMERIKA

(22) A Biden-kormányzat tovább szűkítette a bevándorlási erőszakszervek mozgásterét

Alejandro Mayorkas amerikai belbiztonsági miniszter legújabb utasítása szerint az illegális bevándorlás visszaszorításával foglalkozó erőszakszervek (például a Vám- és Határőrség) nem razziázhatnak olyan helyeken, ahol gyermekek gyűlnek össze, például játszótereken vagy iskolák közelében. Mayorkas utasítása az erőszakszervek legtöbb rendeltetésszerű tevékenységét tiltólistára helyezi ezeken a helyeken, ezek közé tartozik a megfigyelés, kihallgatás, letartóztatás, nyomozás, tárgyak lefoglalása és a tanúkihallgatás. Így paradox módon a sokszor egyéb bűncselekmények miatt is körözött illegális bevándorlók számára a játszóterek és iskolák környéke mostantól biztonságos menedékhelynek fog számítani. A miniszter által kiadott utasítás alapján nem teljesen egyértelmű, hogy mi számít pontosan olyan helynek, ahol „gyermekek gyűlnek össze,” ugyanakkor a dokumentumban található nem teljes felsorolás szerint a fogalmat nagyon szélesen kell értelmezni. Ide tartozik például minden hely, ahol házasság történhet – tehát a templomok és a hotelek –, vagy ahol koronavírus ellen oltanak – tehát a legtöbb gyógyszertár. Felmerül a kérdés: hány olyan utca vagy háztömb található egy átlagos amerikai városban, ahol gyógyszertár, iskola, játszótér, iskolai buszmegálló, hotel vagy templom sem található. Az intézkedés mögötti logika egyértelmű: ha Biden nem tud törvényi úton amnesztiát adni több millió illegális bevándorlónak, akkor a szövetségi hatóságokat fogja megakadályozni a bevándorlással kapcsolatos törvények betartásában.

[CIS]

(23) A migrációs válság miatt nem tud fellépni a drogcsempészet ellen az USA határőrsége

A hivatalos statisztikák szerint idén június és október között az amerikai Vám- és Határőrség egyetlen grammnyi keménydrogot (kokain, heroin, metamfetamin, fentanil) sem foglalt le a Del Rio határszektorban. Ennek két oka lehet: vagy sikerült felszámolni a drogcsempészetet ezen a határszakaszon, vagy pedig a határőrséget annyira túlterheli a migrációs válság, hogy a hatóságoknak már nincs kapacitása a kábítószer-csempészet elleni harcra, és a mexikói kartellek akadálytalanul juttathatják be a keménydrogokat az Egyesült Államokba. Két okból az utóbbi forgatókönyv a valószínű. Egyrészt a Del Rio szektor az USA-ba irányuló irreguláris migráció egyik fő útvonala (itt torlódott fel tízezer hat migráns szeptemberben egy híd alatt), másrészt a statisztikák szerint még soha nem fordult elő, hogy a hivatalos szerveknek 4 egymást követő hónapban egyetlen drogfogása se legyen egy határszektorban.

[CIS]

ÁZSIA

(24) 19-en haltak meg az Afganisztán legnagyobb katonai kórháza ellen elkövetett merényletben

November 2-án két robbanás érte a kabuli Sardar Mohammad Daud Khan katonai kórház bejáratát, amelyet lövöldözés követett. Az ország legnagyobb katonai egészségügyi intézménye ellen elkövetett támadást az Iszlám Állam Khorasan tartományban működő szervezete (ISIS-K) vállalta magára. Az ENSZ afganisztáni missziója és több ország – köztük Pakisztán – is elítélte a merényletet, és az elkövetők felelősségre vonását szorgalmazta. A terrorhelyzet fokozódása mellett egyre súlyosbodó gazdasági nehézségekkel szembeül az afgán lakosság, melynek mind nagyobb része szorul humanitárius segítségre. Idén már mintegy 700 ezer ember menekült el lakóhelyéről az országon belül, ami kifejezetten magas szám, és egyben a tálib uralom kegyetlenségéről árulkodik.

[UNHCR]

(25) Hivatalos csúcsot ért el idén az oroszországi munkát vállaló tádzsikok száma

A legfrissebb moszkvai kormányzati adatok szerint idén eddig mintegy 1,6 millió tádzsik állampolgár érkezett munkavállalási szándékkal Oroszországba. Ez egy olyan szám, amelyet sok megfigyelő gyanított, ugyanakkor még sosem szerepelt a hivatalos statisztikákban, melyek általában kb. 1 millió főt rögzítenek. Tádzsikisztán legnagyobb exportcikke a munkát kereső kivándorlói. 2019-ben az Oroszországból Tádzsikisztánba történt hazautalások meghaladták a 2,6 milliárd dollárt, amely körülbelül háromszorosa volt az abban az évben elkönyvelt teljes tádzsik exportnak. Az 1,6 milliós szám azt jelenti, hogy eddig 2021-ben Tádzsikisztán lakosságának több mint egyötöde lépett Oroszország területére.

[Eurasianet]